

Ledare

Bästa kolleger och medarbetare i Svenskfinland

Året 2008 är snart tillända och fältet har upplevt många positiva framgångar men också bakslag, isynnerhet nu i december vid de kommunala budgetbehandlingarna.

Från FAMIs sida har vi försökt motivera hur viktig institutets verksamhet är för kommunens invånare samt också hänvisat till den forskning som Jyri Manninen och Saara Luukannel gjort vid Palmenia, Helsingfors universitet.

Det mest aktuella ur intressebevakande synpunkt just nu är arbetet inför den nya finansieringslagen 2010. KEHO-gruppen har sammanträtt efter det stora seminariet den 16 oktober och nu har man sammanställt alla utlåtanden. Den 19 december skall YTR-gruppen, som på sätt och vis är en referensgrupp träffas.

Om ni ännu hinner före fredagen så skulle jag vara glad om ni snabbt skulle göra en beräkning över vad det skulle kosta er kommun att betala 20 € per person till staten och sedan få tillbaka hela summan som institutet får tillgång till enligt de timmar ni har för tillfället och jämföra med vad kommunen satsar nu. Skulle kommunen satsa mer eller mindre. Hos oss skulle det bli mindre. Kommunen satsar mer än 20 € per person här just nu.

Priset borde höjas till 100 € per undervisningstimme, vilket skulle ge möjlighet till personal på heltid och en administration som ger möjlighet till bättre dokumentationer och utvärderingar, vilket vi kanske bör bli bättre på och där vi nog i detta avseende kommer att jämföras med övriga läroanstalter och i synnerhet vuxenutbildningen.

Den nya finansieringslagen skall innehålla många viktiga saker för oss:

- finansiering, att den blir jämlik och tillräcklig i hela landet.

Dessutom ville jag gärna tillägga att kursavgifterna måste hållas i styr. Våra kurser skall vara tillgängliga för alla oberoende av ekonomisk ställning.

- lagens syftemål och samhällspåverkan, där ett par av de viktigaste komponenterna är att skapa lärcentra för ständig uppdatering av gammal kunskap och möjlighet att få helt ny kunskap även då man är i arbetslivet och/eller pensionerad.

- social samhörighet. Vi skapar språkliga rum där var och en kan använda sitt modersmål oberoende av hur arbetslivet förändras. Vi skall också stå för de sociala rum, där människor kan mötas, studera, "arbetilag" såsom Lars Huldén uttryckte saken på mikronivå men det har betydelse och särskilt för minoriteter överallt.

Lagen borde också vara mycket övergripande och att det finns flexibilitet inför framtiden. Förändring är ordet för dagen. Även Barak Obama vann valet med ordet förändring som kärna i sina tal.

Jag tackar alla kolleger för gott samarbete, verksamhetsledaren för ständig uppföljning av fältverksamheten och en bra information samt alla i FAMIs styrelse för ett gott stöd och önskar er alla En Fridfull Jul och ett Gott Nytt År 2009.

Alice Lillas
FAMIs styrelseordförande

Aktuellt

Utvärdering av undervisningspersonalens kunnande, behörighet och arbetsförhållande

Rådet för utbildningsutvärdering har fått i uppdrag av undervisningsministeriet att utvärdera undervisningspersonalens kunnande, behörighet och arbetsförhållanden inom det fria bildningsarbetet. Skilda elektroniska frågeformulär kommer att sändas ut till rektorer, lärare och planerare, timplärare samt representanter för anordnarna. Mera information om frågeformulären kommer att sändas ut i början av det nya året. Eventuella förfrågningar besvaras av Gunnel Knubb-Manninen (huvudplanerare/svensk utbildning) gunnel.knubb-manninen@eval.jyu.fi eller Heikki Silvennoinen (huvudplanerare/vuxenutbildning) heikki.silvennoinen@eval.jyu.fi eller Jyrki Jokinen (projektplanerare) jyrki.jokinen@hamk.fi

Rådslag ordnas runt om i Svenskfinland

Inom Bildningsforums Framsyns-projekt ordnas i januari och februari åtta rådslag i regionerna som stöd för processen med att utarbeta ett strategidokument för den fria bildningen i Svenskfinland. Till rådslagen inbjuds regionala påverkare och "tyckare" från ett så brett spektrum som möjligt. Rådslagen ordnas enligt följande tidtabell:

12.1 Helsingfors

19.1 Åbo

6.2 Karis

9.2 Borgå

10.2 Jakobstad

11.2 Mariehamn

13.2 Vasa

19.2 Närpes

Som facilitator fungerar konsult Carola Lindholm.

FAMI träffar svenska riksdagsgruppen inom SFP

Torsdagen den 8.1 2009 träffar FAMIs styrelse och institutens rektorer den svenska riksdagsgruppen för att politiskt förankra FAMIs arbete.

Fria bildningen i nyheterna

Här samlas länkar till nyhetsinslag om den fria bildningen som finns publicerade på webben och sammanfattningar av sådant som skrivits i tidningar. Meddela gärna om ni själva fått syn på nyheter som kan sättas in i kommande nyhetsbrev.

Närpes MI och Söff integreras

I Närpes kommer medborgarinstitutet att integreras med Söff nästa höst. Ett förslag till sammanslagning av de båda enheterna är på gång men beslutet ska ännu välslas av Närpesfullmäktige den 15 december.

Helt enig har man inte varit i utredningsarbetet. Krav på utökad personal har framförts men man misstänker också att flytningen till Yttermark kan leda till färre kursdeltagare.

Vikarerande rektor för medborgarinstitutet Annica Eklund säger att tre mbi-anställda idag finns i stadshuset i Närpes centrum. Kontakt med mbi-lärarna är mycket god och centrum är alltid centrum. Hon tror ändå att man kommer att kunna leva med ett flyttningsbeslut som förhoppningsvis ska ge vissa synenergieffekter och möjligen inbesparingar.

Samordningen i Närpes och Yttermark leder också till att nämnderna för bibliotek

och medborgarinstitut och SÖFF redan vid årsskiftet sammanslås till en helt ny nämnd: den bär namnet "Nämnden för fri bildning".
(svenska.yle.fi 3.12 2008)

Learning ambassadors

Natalia Storm har utnämnts till Korsholms vuxeninstituts och hela Finlands första "Learning Ambassador". Det betyder att hon är en frontfigur och pr-kvinna för livslångt lärande. Natalia som flyttade från Ukraina 1994, uppfyller alla kriterier för titeln. Hon är synnerligen aktiv i vuxeninstitutet som lärare och inspiratör. Hon har också lyckats anpassa sig till ett nytt land, ett nytt språk och en ny kultur. Norge har kommit längst med sina ambassadörer för vuxenutbildning, och där har de fått god respons. Där är det ofta personer som överunnit olika svårigheter som valts till läroambassadörer. En dyslektiker, en före detta narkoman, en invandrarkvinna som drömt om att bli lärare och lyckats med det. Grundtanken är att det aldrig är för sent att lära sig något nytt. Här har ambassadörerna en viktig uppgift. Genom att berätta om sig själva och hur de utvecklats via vuxenutbildningen kan de inspirera andra att utbilda sig, säger Ann-Sofie Backgren, som i oktober deltog i ett projektmöte i Norge. Nästa internationella träff för ambassadörerna hålls i Tallin i mars. FAMI kommer att hjälpa till att sprida detta koncept också till andra institut som är intresserade. (Vasabladet 9.12.2008)

Hela artikeln finns att läsa på FAMIs webbsida www.fami.fi

Medborgarinstitutet Raseborg

Tvåspråkighet präglar Raseborgs medborgarinstitut. Institutet arrangerar inte bara undervisning på två språk utan erbjuder dessutom tvåspråkiga kurser där lärarna undervisar på svenska och finska samtidigt. En tvåspråkig grupp är utmanande för timlärarna. Båda språkgrupperna måste beaktas i lika hög grad. Framgångsrik tvåspråkig undervisning gör att grupper med olika språk närmar sig varandra. Två rektorer säkerställer institutets tvåspråkighet. Rektor Jari Kyhmäläinen ansvarar för den finskspråkiga undervisningen medan biträdande rektor Thomas Dahlström står för den svenska. De heltidsanställda lärarnas andel väntas öka. De behövs för att vägleda timlärarna, dela kunskap och professionella frågor samt för den pedagogiska handledningen.

Fakta om Medborgarinstitutet Raseborg:

- 20 000 undervisningstimmar per år
- 550 kurser
- 240 timlärare, heltidsanställda lärare, rektor och vicerektor
- Tvåspråkigt institut som upprätthålls av Karis stad. Grundades år 2008, när Karjaan suomenkielinen kansalaisopisto, Karis svenska medborgarinstitut, Ekenäs svenska medborgarinstitut och Pojo arbetarinstitut sammanslogs.

(Aima 5-6/2008)

Fortbildning, kurser och seminarier

Tammiseminaari 2009

KTOL ordnar sitt årliga Tammiseminaari **29–30.1.2009 i Tavastehus**. Temat för seminariet är framtidens institutsverksamhet, inläring och bildning. Medlemspris 125€ (2dagar) och 65€ (1dag). Vid seminariet utdelas institutens kvalitetspris för 2008, och 2009 års kvalitetspris utlyses. FAMI står för prisskillnaden mellan medlemspris och vanligt pris så att också FAMIs medlemmar får delta i seminariet till medlemspris. Mera information finns på <http://www.ktol.fi/web/aihe.2.104.html>

Fortbildningsdag för rektorer/ledare inom den fria bildningen 22.1

Att hitta mening och motivation

- *utvecklingssamtalet som verktyg för ledare och medarbetare i ett arbetssamfund*

OBS! Fortbildningen är avgiftsfri.

Torsdag 22 januari 2008 kl 10-16 i Tammerfors

Scandic Hotel Tampere City

Föreläsare: Fil lic, arbetshandledare *Lilian Rönnqvist*

Se program på BF's webbplats:

Anmälan **senast 12.1.2009** till Christina Teirfolk 06-3247243,
christina.teirfolk@abo.fi

Vårens övriga avgiftsfria fortbildningsdagar för den fria bildningen

Smågruppsmetodik 3.2 2009 i Vasa

Att vara lärare för vuxna – Vasa

- Human Dynamics 3.3 2009
- Specialpedagogik för vuxna 16.4 2009
- Mångkulturella grupper i undervisningen maj 2009

Möjligheter och metodik i vuxenlärande 10-11.3 2009 i Helsingfors

Projekthantering – del 2, 22.4 2009 i Tammerfors

Validering och realkompetens – april 2009 i Tammerfors

För information om program, föreläsare och anmälningsförfarande se kursbroschyren på Bildningsforums webbplats.

http://bildningsforum.huset.fi/valkommen_till_bildn/newsmod-5251-866.html

Team Nords fortbildning i digital kompetens i undervisningen

Modul 4 del 1 hålls fredag 23.1.2009 i Karleby stadshus. Mera info finns på Bildningsforums webbsida.

http://bildningsforum.huset.fi/valkommen_till_bildn/newsmod-5251-872.html

Utbildningen i rörelse - rörelse i utbildningen

Finlandssvensk utbildningskonferens 3-4.4.2009

Utbildningskonferensens målsättning är att sammanföra finlandssvenska utbildningsaktörer från olika delar av landet. Vi diskuterar viktiga utbildningsfrågor ur ett finlandssvenskt perspektiv för att tillsammans skapa en bra framtida skola.

Utbildningskonferensen riktar sig till förtroendevalda, lärare, rektorer, skoladministratörer och övriga intresserade. Konferensen arrangeras den 3-4 april 2009 på Heureka, Finlands vetenskapscenter, vetenskapsparken 1, Dickursby, Vanda.

Anmäl dig senast 5.2.2009

Finlands Kommunförbund

Svenska sekretariatet

PB 200

00101 Helsingfors

Fax (09) 771 2212

Komplett program och anmälningsblankett på Kommunförbundets webbplats

www.kommunerna.net/kurser

Aktuella ansökningar

Ansökan om Grundtvigs fortbildningsstipendier

År 2009 är ansöknings- och fortbildningstidpunkterna följande:

16.1.2009 (fortbildning som inleds 1.4.2009)

30.4.2009 (fortbildning som inleds 1.9.2009)

15.9.2009 (fortbildning som inleds 1.1.2010) fortbildningen skall avslutas senast 30.4.2010

Observera att ansökan bör göras redan 16 januari 2009 för sommarkurserna

Nytt för år 2009 är att Grundtvig fortbildning enbart omfattar stipendier för kurser och kompetensutveckling. För s.k. "job shadowing" och för europeiska konferenser och seminarier finns från 2009 ett särskilt program Grundtvig besök och utbyten. Ansökningstiden är fortlöpande och ansökan lämnas in senast 2 månader före det planerade besöket

Mera information finns på www.cimo.fi/grundtvig

Om Grundtvig mobilitetsprojekt finns information på Bildningsforums webbplats:

http://bildningsforum.huset.fi/valkommen_till_bildn/newsmod-5251-832.html

Nordplus

Ansökningar för Nordplus Vuxen och Nordplus Horisontal ska lämnas in 1.3.2009.

Se på Bildningsforums webbsidor för material om Nordplus som presenterades i samband med ett informationsseminarium som hölls i Vasa 10.12.

För dem som redan har en plan för en Nordplus Vuxen ansökan ordnas ett skrivarseminarium i Köpenhamn 2.2. Ansökan till seminariet ska lämnas in senast 20.1 till Benedikta Harris: bha@ciriusmail.dk. Mer information om också detta finns på:

http://bildningsforum.huset.fi/valkommen_till_bildn/newsmod-5251-832.html

Aktuellt inom hållbar utveckling

Alternativ julmarknad vid Vasa arbis

Vasa arbis har aktivt deltagit i projektet Balansakten och arrangerade därför i år en alternativ julmarknad i stället för en mer traditionell julfest. Marknaden med tema "hållbar utveckling" arrangerades lördagen den 29.11 och medverkande var olika organisationer som bjöd på ekologiska varor, närproducerat hantverk, produkter av återvunnet material, information om ekologiskt julfirande, alternativa gåvor och julklappar i form av välgörenhet. Arbis festsal var fylld av trevliga försäljningsstånd och i pysselhörnor kunde besökare tillverka egna julklappar. Julstämningen förhöjdes av att arbis dragspelsgrupp underhöll med musik, att elever från grundläggande konstundervisningen i dans uppträdde som tomtar och att yrkesinstitutet hade servering. Med 270 besökare var arrangörerna mycket nöjda med dagen.

Till kännedom mitt schema fram till 1.2

16.12 Handkonst styrgrupp

17.12 Möte med Marianne Maans

19.12-6.1 Ledig

8.1 Svenska riksdagsgruppen, FAMIs styrelsemöte

12.1 Rådslag Helsingfors, VSOP styrgrupp

15.1 Möte med Tessa Turtonen

20.1 Bildningsforum styrelsemöte – telefonmöte

23.1 Möte med Björn Wallén och Alice Lillas

31.1-1.2 Resursplatsen, redaktörsträff i Stockholm